

סימן צו: מאכל חריף שנחתך בסכין של בשר

צנון או סילקא שחתכם בסכין של בשר

נושאים לדיון: - האם הסכין עם שמנונית או אפילו מקונחת?

- האם הסכין ב"י או אפילו באב"י?
- האם דווקא צנון או אפילו שאר דברים חריפים?
- האם הבליעה היא כ"ק או כ"נ או אפילו בכולו?

או במילים אחרות האם שייך קולא של נט בר נט או נטלפ בחריף ודוחק הסכין?

הקדמה: בחיתוך צנון ישנן שני גורמים שמבליעים האיסור או ההיתר לצנון: דוחק הסכין וחרירות.

מה משפיע דוחק הסכין בלי חריפות ובלוי חום?

תלמוד בבלי מסכת חולין דף ח עמוד ב

אתמר: **השוחט** בסכין של עובדי כוכבים - רב אמר: קולף, ורבה בר בר חנה אמר: מדיח.... איכא דאמרי: דכ"ע בית השחיטה צונן, מאן דאמר מדיח - שפיר, מאן דאמר קולף - **אגב דוחקא דסכינא בלע.**

תוספות מסכת חולין דף ח עמוד ב

אגב דוחקא דסכינא בלעה - הר' יצחק בר מאיר היה מצריך מתוך כך לאחר שנקרו החלב מן הבהמה לחזור ולקלוף בכל המקומות שחתך בסכין משום דבלע מן החלב אגב דוחקא דסכינא. וכן כשמביאין בשר מטבחי עובדי כוכבים מצריך לקלוף בכל מקום שחתך עובד כוכבי בקופיץ שלו או בסכינו ויש למצוא טעם על המנהג שלנו שנהגו להקל. **ודילמא בית השחיטה דוקא שרותח קצת מהני דוחקא דסכינא ...** ועוד אמר בפרק כל הבשר (לקמן דף קיא:) **צנון שחתכו בסכין של בשר אסור לאוכלו בכותח דאגב חורפא דצנון פליט הסכין ובלע צנון אבל משום דוחקא לא.**

מסקנה ע"פ תוס: דוחק הסכין ללא חריפות או חום אינו מפליט ולא מבליע.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות שחיטה סימן י סעיף א

... סכין של עובדי כוכבים ... ואם שחט בו בלא שום הכשר, **מדיח בית השחיטה, ואם קלף (ג) הרי זה משובח.** ט <ו> ט ועל כן יש לקלפו. (רוב הפוסקים).

חריפות ללא דוחק הסכין לא מבליע.

חידוש א: חריפות הצנון ודוחק הסכין מפיט ומבליע למרות שהכל קר.

דבר חריף: צנון וחלתית

מעשה שקרא לרב שמילא שליט"א שטיגן פלפל חריף במחבת טפלון ועשה מזה שוקשוקה. לאחר שניקה את ל טיגן חביתה והרגיש בחביטה טעם חריף וכן כך היה במשך 3 או 4 בישולים. ולא הבין מניין טעם החריף ונזכר שבא מהטיגון של החריף.

מעשה שהיה במכון אתמול ג' אדר ב' תשפ"ב: מישהו חשב שאשתו נתנה לו קציצות דג וחימם אותם במיקרוגל חלבי שהיה בו שאריות של אוכל קטנות. הקופסה של הקציצות היתה פתוחה במקצת. התחיל לאכול ופתאום התברר לו שאלו קציצות בשר. הוא היה פעם טבח ואמר שבוודאות לא היה בקציצות טעם גבינה. בקופסת קציצות היה רוטב. הוא אומר שהיה 60 במאכל נגד השאריות. מה הדין? לספרדי ולא שכנוזי?

לכאורה אף שהיה 60 בקציצות נגד השאריות שבמיקרו גל עדיין הדפנות בלעו טעם חלב ועיי הרוטב זה מחמם את הדפנות ומחזיר טעם החלב לקציצות הבשריות.

חולין קיא: אמר חזקיה תלמוד משום אביי הלכתא: דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן בכותח, צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר אסור לאוכלו בכותח, וה"מ צנון דאגב חורפיה בלע, אבל קישות גריר לבי פסקיה ואכיל, קילחי דליפתא שרי, דסילקא אסירי, ואי פתך בהו דליפתא שפיר דמי.

רש"י: קישות - מתוקה היא ואינו נבלע בתוכה, אלא השמנונית צף ועומד על מקום החתך, הלכך גריר לבי פסקיה למקום חתך, גורר מעט בסכין ואכיל אף בכותח. הלכך דגים שעלו בקערה

מותר לאוכלן בכותח כדאמר, דאין נותן טעם הבא מן הממש אלא נותן טעם הבא מנותן טעם, דסתם קערה מקנחין אותה משומן הקרוש עליה משום מיאוס. אבל לסכין פעמים שהשמנונית קרוש עליו ואינו ניכר, וכשחותך בצנון הוא נותן טעם הבא מן הממש, ועוד דמשום חורפיה בלע טפי מדגים הרותחים, ואגב דוחקא דסכינא פליט סכינא ובלע צנון.

חידוש שני: לפי פירוש שני של רש"י חריפות צנון ודוחק הסכין לא מתקיים היתר של נט בר נט.

תוספות: אגב חורפיה בלע - יש ליזהר שלא לחתוך שומין כרישין ובצלים בסכין חולבת משום דחריפי טובא, והיכא דחתך ונתנן בקדרה מלאה מים רותחת מותר בששים לבטל טעם הבלוע בירק ונפלט מן הסכין, אבל חתכו בסכין של עובד כוכבים נעשה הירק כולו נבלה וצריך ששים לבטל הירק. וצריך עיון אם הסכין מקונח ואין בן יומו אי חורפא זידהו מחליא לשבת, כדאמר גבי חלתית פרק אין מעמידין (ע"ז לט.).

רש"י: חלתית - מין פירי הוא שקורין לזר"א בלע"ז, ומחתכין את קרטיו בסכין ואסור משום שמנוניתא דסכינא. מחליא ליה - ממתקו.

משנה עבודה זרה לה: ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה... וקורט של חלתית... **גמרא לט.** הקורט של חלתית. מ"ט? משום דמפסקי ליה בסכינא; אף על גב דאמר מר: **נותן טעם לפגם מותר,** **אגב חורפיה דחילתיתא מחליא ליה שמנוניתא,** והוה ליה כנותן טעם לשבח ואסור.

תוספות: אגב חורפיה דחילתיתא ה"ל כנותן טעם לשבח - וא"ת דלסגי ליה בקליפה כדאמר (חולין ח:): גבי שחטה בסכין טריפה, וי"ל דחורפיה דחילתיתא בלע טפי ולא סגי בקליפה, וי"מ כמו כן דבצל וקפלוט שנחתך בסכין של עובדי כוכבים דלא סגי ליה בקליפה, דאגב חורפיה בלע טפי, ושמעתי בשם הר"ם דחילתיתא דוקא דחריף טפי ולא בצל וקפלוט.

לפי גרסת תוס' שלא גורס שמנוניתא משמע שאף שהסכין מקונחת ואינה ב"י החריפות משבחת הטעם הפגום.

חידוש ג': לפי שיטות מסוימות בחריפות לא מתקיים ההיתר של נטל"פ מותר בדיעבד.

מגירסת הגמ' שלפנינו ושל רש"י משמע שדווקא בסכין שיש בה שמנונית אוסרת גם אם אינה ב"י ואם כן במקונחת הדבר יהיה מותר. אבל מתוס' וכן דעת הרשב"א לא סוברים כך. הרשב"א מתקשה כיצד יתכן לומר בממשות נטלפ. אבל לרמב"ם יש מכאן ראייה לדבריו ששייך לומר נטלפ גם בממשות קצת.

חידושי הריטב"א מסכת עבודה זרה דף לט עמוד א

ואף על גב דאמר מר נותן טעם לפגם מותר הכא אגב חורפא דחלתיתא מחליא. פירוש מחליא ליה סכינא דסכין לשון נקבה הוא בכל התלמוד, אי נמי מחליא ליה שמנוניתא, ונוסחי איכא דגרסי הכי בהדיא, ויש מקשין מכאן על מה שכתב ר"י בפ"ק דחולין (ח' ב') על ענין השוחט בסכין של גוים דרב אמר קולף שהקשו לו לר"י דהא סתם כליהם של גוים אינם בני יומן והוה ליה נותן טעם לפגם שהוא מותר ולמה ליה קלוף או הדחה, ותירץ דהתם בסכין בן יומו, אי נמי דכי אמרינן דכלים שאינן בני יומן נותנים טעם לפגם באיסור בלוע אבל סתם סכין יש בו איסור בעין שאין דרך לקנחו בפרסא או לשכשכו במים היטב ונשאר בו תמיד שמנינות הנדבק, ולפי זה קשיא שמעתין למה ליה טעמא דחורפא דחלתיתא תיפוק ליה דהוא גופיה נותן טעם לשבח, והרב רבינו יונה ז"ל תירץ וכן מצאתיה בתוספות דשאני הכא דסתם חנוני מקנח הוא אפילו סכינא ואין בו איסור בעין, ואיכא למידק דאם איתא דהכא משום איסור בלוע שאינו בן יומו הוא הרי כשנפגם בעודו בלוע יצא מכלל איסור, וכי הדרא ומחליא ליה אגב חורפא דחלתיתא מאי הוי, הרי זה כמבשם נבלה סרוחה או מבשם את העפר דשוב אינו חוזר וניעור, ועוד היאך אפשר שהבליעה הזאת הפגומה תהא מחליא לחלתיתא, לכך פירש הר"א הלוי ז"ל לדעת ר"י ז"ל דהכא לאיסור בעין שעל פני הסכין חששו, אלא כי שמא היינו סבורים דכל שמנונית בחלתית מפגם פגים

ליה שאין שום שומן נאות לו, וכענין שאמרו לקמן גבי דבש, וכחומץ לתוך הגריסין שאפילו הוא בעין פוגמו בתערובתו, ואף על פי שכל אחד בפני עצמו משובח, לכך הוצרכו לומר שזה אינו דאגב חורפא דחלתיתא מחליא ליה שמנינותא, וזה נראה לי טעם נכון.
לריטב"א אפילו בחילתית אין הבלוע פגום יכול להפוך לשבת.

צנון צריך קליפה או נטילה או אסור כולו: מחלוקת ראשונים

ספר התרומה סימן נט: צנון שחתכו בסכין, אסור לאוכלו בכותח, מ"ט אגב חורפיה דצנון בלע, ופי' רש"י לשון אחר חריפות של צנון בלע מפליט עיקר טעם בשר הבלוע בסכין ונבלע בצנון ואינו קרוי נותן טעם בר נותן טעם. ולשון שני פירש משום שהסכין אינו מקונח היטב והשמנונית הוא בעין נדבק בדופני הסכין. ומן הדין לא היה צריך רק הדחה כיון שאינו רותח אלא אגב חורפיה דצנון בלע טובא.
ספר התרומה סימן ס: אם כן צריך ליזהר שלא יחתוך בסכין חולבת לא שומין ולא בצלי' וראשי כרישין אם רוצה לתתן עם בשר, לפי שהן חריפין ודמו לצנון ולא אפכ'. ואם שגג וחתך לא סגי בהדחה, שהרי נבלע בהם ונתפשט הטעם. ואם אחרי כן נתנן בקדרה רותחת מותר בששי' לבטל טעם הסכין הבלוע בירק, דאין זה רק מעט. אבל אם חתכה בסכין של עכו"ם שזהו איסור הבלוע בירק, אז צריך ס' בקדירה שיעור כל הירק דחתיכה עצמה נעשית נבלה וצריך ששים כמוה. ויכול להיות שאין חלוק בסכין אלא אפי' אינו בן יומו חשוב כבן יומו, דאגב חורפיה דצנון או הירק דחריף מחליק ליה והויא ליה לשבת, כדאמר גבי קורט של חלתית של עכו"ם דאסור אף על גב דכלי עכו"ם בחזקת שאינן בני יומן ואסור ליה בפ' אין מעמידין (לט.). אבל עליון של קפלוטות וכרוב אינן חזקים וחריפין ולא בעי רק הדחה. ואי חתך קישות, גרידא למפסקיה וסגי בהדחה, בהכי דחריף מעט ונבלע הטעם בו, אך אינו מתפשט כמו בצנון. ואם חתך בהו לפתא, שפיר דמי למחתך אחרי כן אפי' צנון, לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט מן הסכין, כך פי' רבינו שלמה. משמע דלפת דוקא אבל אם חתך בסכין לחם או ירק שאינו חריף, אסור מכל מקו' לחתוך אחר כך צנון או ירק חזק וחריף שרוצה לתת עם בשר.

סה"ת: מחמיר בכלול, בשאר דברים חריפים וגם באינו בן יומו וגם מקונח.

רא"ש חולין פרק ח' סימן לא: אמר חזקיה משמיה דאביי הלכתא דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן בכותח, צנון שחתכו בסכין של בשר אסור לאוכלו בכותח עד דטעים ליה. ודוקא צנון דאגב חורפיה בלע והוה כטעם הבא מן הממש, או כמו שפירש רש"י שפעמים שיש שמנונית על הסכין ואינו ניכר וחורפיה דצנון מבליע השמנונית בתוכו, ואוסר עד כדי קליפה. ולא דמי לקורט של חלתית שאסרו כולו, משום שחותכין אותו בסכין של עובדי כוכבים, דשאני התם שהקרטין קטנים ואין יכול לידע באיזה מקום חתכוהו לפיכך אסרו כולו ...

מהרא"ש משמע שדווקא בצנון ולא שאר דברים, אוסר כ"ק, ודווקא בב"י וגם דווקא לא נקי

רשב"א תורת הבית הארוך (ב"ד ש"א ד.): וראיתי לראב"ד ז"ל שכתב (ע"ז עו.) דבקליפה לא סגי ליה, דאם כן לימא הכין בהדיא כדאמר לקמן גבי בר גוזלא דנפל לכדא דכמכא אבל צלי קליפה בעי, אלא

שמע מינה מדקאמר אסור סתם אסור גדול קאמר דהיינו כדי **נטילת מקום**, ומכל מקום בנטילת מקום סגי ליה. ולולי שאמרה הרב ז"ל הייתי אומר **דאסור לגמרי** קאמר, דמתוך חריפותו הרבה הוא מושך ומפעפע בכולו, וכמו שפירש רש"י ז"ל דטפי הוא בולע מדגים מרותחים שעלו בקערה, ועד דאיכא קפילא כולו אסור. ואלו היתה לו תקנה בנטילת מקום הוה ליה למימר בהדיא, כדקאמר גבי קישות ואבטיח. ותדע לך דדברים החריפין טפי בלעי, מדאסרו קורט של חלתית משום דמחתכי ליה בסכינא דארמאי, ולגמרי אסרי ליה ולא שרו ליה בנטילת מקום, אלא משום דפעמים שהחריפות מבליע בסל גזרו עליו לאוסרו לעולם לגמרי כנ"ל.

תורת הבית הקצר (ב"ד ש"א ד.): איסור זה של צנון וסילקא יש מי שאומר שהוא עד כדי קליפה עבה שהיא הנקראת בכל מקום **נטילת מקום**, והשאר מותר. **ויראה לי שהכל אסור** כי הרבה הם בולעים, שכן אסרו קורט של חלתית מפני שמחתכין אותו בסכין של עו"ג ולא התירוהו בנטילת מקום.

ר"ן חולין מא. צנון שחתכו בסכין אסור לאכלו בכותח. דאע"ג דקיי"ל כשמואל דנ"ט בר נ"ט מותר, סכין שאני שלפעמים השמנונית קרוש עליה ואינו ניכר וכשחותך בו הצנון הוי נותן טעם הבא מן הממש, דמתוך חורפיה דצנון בלע. וכתב **הראב"ד** ז"ל מדקאמר אסור סתמא משמע דלא סגי בקליפה, דמשום חריפותו ולחותו בולע ונאסר יותר מכדי קליפה וצריך נטילת מקום, ומיהו משמע דבנטילת מקום שהוא יותר מקליפה סגי, דלא חמור צנון משום חורפיה מחס לתוך חס דכשהן מסולקין מן האור אמרינן לקמן דסגי בנטילת מקום מיהת. וכן דעת **הרא"ה** ז"ל, אבל **הרשב"א** ז"ל כתב דמדלא יהיב שיעורא, כדיהיב בקישות ואבטיח גריד לבי פסקי, משמע דאגב חורפיה בלע טובא ואוסר את כולו, דומיא דמאי דאמרינן בע"ז גבי קורט של חלתית דאסור משום דמפסקי ליה בסכינא דארמאי, ולא הלכו בה בשיעור קליפה ונטילת מקום, אלא אסרו את הכל, וכתב ג"כ **שהדברים החריפים כשום בצל וצנון ושאר מיני תבלין פעמים שאין מפליטין את הבליעה, ולפיכך אסור לשחקם במכתשת של עובד כוכבים** אפילו אחר הדחה, דאגב דוחקא דכתישה בלעי.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כד: סכין שחתך בה בשר צלי וחזר וחתך בה **צנון וכיוצא בו מדברים חריפין**, אסור לאכלן בכותח, אבל אם חתך בה בשר וחזר וחתך בה **קישות או אבטיח**, גורד מקום החתך ואוכל השאר בחלב. **הרמב"ם בפ' המשניות כותב שהסכין עם שמנונית.**

הש"ע פסק שצריך נטילת מקום

טור סימן צו: צנון או שלקות שחתכום בסכין של בשר, אסור לאכלם בחלב עד שיקלוף מקום החתך או עד דטעם ליה שלא יהא בו טעם בשר, **והרשב"א** כתב שכולו אסור, וא"א **הרא"ש** ז"ל לא כתב כן. וכתב **בס' התרומות** דאפי' אין הסכין בן יומו אסור, וכן הדין בשומין ובצלים וכרשים שחתכום בסכין של

בשר, שאין לאוכלו בחלב, שגם הן חריפין כמו צנון, ואם עבר ובשלם בחלב צריך ששים לבטלם, ומיהו אין צריך סי' כדי כל הצנון רק סי' כדי הבלוע בו היינו כדי כל הסכין, אבל אם חתכו בסכין של נכרי צריך סי' כנגד כל הצנון. וה"ר מאיר מרוטנבורג התיר בין בצנון בין בשומין ובצלים אא"כ היה הסכין בן יומו, ולא רצה להורות הלכה למעשה, וכתב שאע"פ שאני מורה כסי' התרומות לאסור, איני מוחה בידי הנוהגין היתר.

ב"י: מ"ש רבינו עד שיקלוף מקום החתך. כ"כ שם הרא"ש (סי' לא).

והרשב"א כתב בתורת הבית (הארוך ב"ד ש"א ד). ... ומתוך דבריו נראה שאע"פ שהיה נ"ל לומר כן הוא מבטל דעתו מפני דעת **הראב"ד**, אלא שממה שכתב בתורת הבית הקצר (שם) איסור זה של צנון וסילקא יש מי שאומר שהוא עד כדי נטילת מקום והשאר מותר ויראה לי שהכל אסור כי הרבה הם בולעים ע"כ, נראה שהוא פוסק הלכה כדברי עצמו. ודברי **סמ"ג** שאכתוב בסימן זה כדברי הראב"ד. **והר"ן** כתב בפרק כל הבשר (מא. ד"ה צנון) סברת הראב"ד וסברת הרשב"א וכתב **שהרא"ה** (בבדק הבית ג:) סובר כדברי הראב"ד, ומכל מקום הר"ן נראה שדעתו נוטה לדעת הרשב"א ז"ל. **ועם כל זה** מאחר שאותה ראייה של קורט של חלתית יישובה הרא"ש בטוב טעם ודעת, נראה שיש לסמוך על דברי סמ"ג והראב"ד והרא"ה ז"ל להתיר בנטילת מקום.

סימן צו סעיף א: צנון או סילקא שחתכם בסכין של בשר בן יומו, או שאינו מקונח, אסור לאכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע...

ש"ך ב: של בשר בן יומו. אף על פי שהוא מקונח ונקי, בודאי דאגב חורפיה דצנון וסילקא ודוחקא דסכינא פלט סכין גוף הטעם שבו, והוי כמו איסור בעין, הלכך ל"ד לשאר נ"ט בר נ"ט דלעיל סי' צ"ה דמותר.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן קג סעיף ו

יש מי שאומר שאם ט"ו שמו פלפלין בקדרה של איסור שאינה בת יומא, הכל אסור, דחורפיה משויא ליה לשבח.

בסימן קג מרן פסק מחליא ליה לשבח? סתירה.

תירוצים:

א. פמ"ג ור.ע.א. מתרץ שיש לחלק בין איסורים שמחליא ליה לשבח כי זה נט בר נט דאיסורא ובהיתר לא מחליא ליה משום שזה נט בר נט דהיתרא.

ב. כף החיים מתרץ שסתם וי"א לכתחילה יש לחשוש ליי"א ורק בשעת הדחק יש להקל.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צד סעיף ז

בשר רותח שחתכו בסכין חולבת, כו כל החתיכה אסורה אם אין בה ששים כנגד מקום הסכין שחתך הבשר. אבל אם אינו בן יומו, או אם אינו יודע שהוא בן יומו, אינו אוסר אלא כדי קליפה. הגה: וכל זה

כו < בבשר רותח כב) בכלי ראשון, ואז אם הסכין בן יומו ואין סי' בבשר נגד הסכין הכל אסור, לא כז < ואף כה) הסכין צריך כה) הגעלה. אבל אם (ז) הוא כו) כלי שני, כו) הבשר צריך קליפה; כז) כח < והסכין, כג) נעיצה בקרקע (ארוך כלל ל"ו), וכן נוהגין. כח) ואפילו אין הסכין בן יומו, יש לקלוף הבשר מעט משום שמנונית הסכין (טור ובי"י בשם סמ"ק).

ט"ז א: ... ואין להקשו' ממ"ש בסוף סי' צ"ד סעיף ז' בבשר רותח שחתך בסכין חולבת דדי בקליפה משום שומן שעל הסכין כשאינו בן יומא, דהתם גם הקליפה אינו הכרח כ"כ, דהא יש ס' על כל פנים נגדו והוא רותח ומוליך הטעם בכולו, משא"כ כאן דאין מתפשט כלל יותר מכדי נטילה ...

✓ הפרי חדש חולק

פ"ח ב: קצת מהמפרשים סבורין דמשום חורפיה דצנון ודוחקא דסכינא מפליט הסכין גוף איסור ובלע טפי מדגים מרותחים, וזה נראה בדעת המחבר ממה שכתב בכאן וגם ממה שכתב לקמן בדין תבלין וכדלקמן בס"ק ט"ז ע"ש. ואין זה מחוור לדין דקיימא לן כפסק המחבר לעיל (סימן צה סעיף א), דאפילו דגים שנתבשלו מותר לאכלן בכותח, וכיון שהבישול אינו מפליט אלא טעם ומקרי נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא כל שכן חורפא... ולכן העיקר דטעמא משום דסתם סכין שמנונית קרוש על פניו והוה ליה טעם ראשון הבא מן הממש, ולפי זה אם הוא מקונח יפה שאין כאן שמנונית על פניו, הצנון מותר משום דהוה ליה נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא, וזה דעת רוב הפוסקים ועיקר.

כה"ח א: אעפ"י שהוא מקונח ונקי, בודאי דאגב חורפיה דצנון וסילקא ודוחקא דסכינא פלט סכין גוף הטעם שבו, והוה כמו איסור בעין הלכך לא דמי לשאר נ"ט בר נ"ט דלעיל סי' צ"ה דמותר. ש"ך סק"ב. כריתי או' א' וכתב וכן עיקר כדברי הש"ע ודלא כפ"ח שחולק. וכ"כ הפ"ת או' א'. וכ"כ השפ"ד או' ב' דחלילה לזו מדברי הש"ע והרב. זב"צ או' א'. וכתב וכן הסכימו רוב האחרונים.

✓ אם הסכין אינו מקונח

ש"ך ג: או שאינו בן יומו ואינו מקונח, דסתמא השמנונית קרוש על פניו, וע"ל ס"ק כ"ז.

פרי חדש ג: או שאינו מקונח. פירוש שידוע שאינו מקונח, ומשום הכי צריך נטילת מקום, דאי בסתם סכין אף על גב דסתמיה שמנונית קרוש על פניו לא מחמרינן ביה כולי האי וסגי בקליפה, וכמו שכתבתי בסימן צ"ד ס"ק כ"ה.

כה"ח ג או שאינו מקונח. פי' שאינו ב"י ואינו מקונח. דסתמא השמנונית קרוש על פניו. ש"ך סק"ג. פ"ת או' ג' חו"ד או' א' שפ"ד או' ג' זב"צ או' ג', דלא כפ"ח או' ג' שכתב דבסתם סכין סגי בקליפה.

או בטעימת ישראל

חולין קיא : קערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה רותח, וצנון שחתכו בסכין מותר לאכול בכותח. מאי טעמא? ... אמר רבא: האי אפשר למטעמיה, והאי לא אפשר למטעמיה.

רש"י : האי - צנון אפשר לו לישראל לטועמו קודם שיתננו בכותח, והאי

מותר דקאמר כגון שטעמו בתחלה ולא היה בו טעם שמנונית.

רשב"א תורת הבית הקצר (ב"ד ש"א ג): צנון שחתכו בסכין שחתכו בו בשר אסור לאכול בכותח שהצנון חריף ובולע מן השמנונית שנקרש על הסכין, במה דברים אמורים בשלא טעמו קודם שיאכלנו עם הכותח, אבל **אם טעמו היטב** ולא הרגיש בו טעם בשר מותר לאכול עם הכותח לאחר שידח היטב מקום החתך, דכיון דאין טעם בשר נרגש בו בידוע שלא בלע ממנו כלום.

ב"י : ומ"ש רבינו או עד דטעים ליה אם יש בו טעם בשר. כ"כ שם **הרא"ש** (סי' לא) והוא מפורש שם בגמרא דאמרינן התם קערה שמלח בה בשר ... וכ"כ **הרשב"א** אלא שהצריך הדחה וז"ל בתורת הבית הקצר ...

סימן צו סעיף א : ... או שיטעמנו ולא יהא בו טעם בשר, שאז מותר בהדחה ...

ש"ך ה : או שיטעמנו כו'. הא דטעימה מהני, מבואר בש"ס ובאשיר"י וטור

ורשב"א. מיהו הוכחתי בספרי מן הש"ס, דלכתחלה אסור לאכול בכותח ע"י טעימה, וכתבתי שם שכן משמע דעת הרמב"ם והסמ"ג וסמ"ק ומרדכי ושאר מחברים שלא הזכירו היתירא דטעימה, וכ"פ מהרש"ל בספרו פכ"ה סימן ס"א והרב בת"ח ריש כלל ס"א, דלא כדמשמע מדברי הרא"ש וטור והרשב"א והמחבר דאפילו לכתחלה מותר. מיהו ודאי אי טעמו דלית ביה טעם ובישלו בדיעבד בחלב, מותר כיון דבודאי אין טעם בקדרה זו כדאיתא בהדיא בש"ס ופוסקים, והוא פשוט וכן משמע במהרש"ל ות"ח שם ...

הש"ך מסביר מדוע הרמ"א לא השיג על השו"ע כיון שכאן בדיעבד מועיל טעימת ישראל משא"כ טעימת גוי שאפילו בדיעבד לא מועיל.

פרי חדש ד : או שיטעמנו. כתב הש"ך (ה) דלכתחילה אסור לאכול בכותח ע"י טעימה, אלא דאם בישלו בדיעבד בחלב מותר, וכתב דהכי משמע דעת קצת מחברים שלא הזכירו היתירא דטעימה. ואין זה נכון דהא לישנא דגמרא הוי הכי צנון שחתכו בסכין מותר לאכול בכותח, ולישנא דמותר בכל מקום הוי אפילו לכתחילה.

ז"צ ה : או שיטעמנו ולא יהיה בו טעם בשר. בז"ה אין אנחנו בקיאים בטעימה. והיינו דוקא לכתח"י, אבל אם טעמו ולא מצא בו טעם ובשלו בדיעבד מותר. ש"ך סק"ה ער"ה אות ג חו"ד סק"ב ודלא כהפר"ח סק"ד. וכ"פ הכה"ח ו.

מעשה שהיה במכון: מישהו חשב שאשתו נתנה לו קציצות דג וחימם אותם במיקרוגל חלבי שהיה בו שאריות של אוכל קטנות. הקופסה של הקציצות היתה פתוחה במקצת. התחיל לאכול ופתאום התברר לו שאלו קציצות בשר. הוא היה פעם טבח ואמר שבוודאות לא היה בקציצות טעם גבינה. בקופסת קציצות היה רוטב. הוא אומר שהיה 60 במאכל נגד השאריות. מה הדין? לספרדי ולאשכנזי? לכאורה אף שהיה 60 בקציצות נגד השאריות שבמיקרו גל עדיין הדפנות בלעו טעם חלב וע"י הרוטב זה מחמם את הדפנות ומחזיר טעם החלב לקציצות הבשריות. נ"ל שיש מקום לסמוך על הטעימה שלו כיון שהיה ברי לו שאין טעם גבינה. ואף למחמירים שרק בדיעבד יש לסמוך הרי כאן זה כדיעבד שאם לא נתיר את הקציצות יצטרך לזורקם. אבל יש כאן בעיה נוספת שמדובר בטעימת איסור. ובזה לא מצאנו היתר טעימה ע"י ישראל. ואף בגוי הרמ"א והש"ך כתבו שלא סומכים על גוי אפילו בדיעבד. אולי היה צריך לבדוק אם מדובר בעוף שאז האיסור דרבנן וכיון שיש ספק אולי יש מקום להקל בדיעבד.

אם הסכין אינו בן יומו

רא"ש חולין פרק ח' סימן לא: ... כתוב **בספר התרומה** דהוא הדין שומין ובצלים וכרשים שרוצים לבשן עם בשר, אין לחתכן עם סכין חולבת, ואם חתך לא מהניא להו הדחה ובעינן קליפה, ואם בשן בלא קליפה בטלן בס' בטעם הסכין הנבלע בירק, ואפילו אין הסכין בן יומו אגב חורפיה דצנון או הירק מלי ליה, והויא לשבח מידי דהוה אקורט של חלתית בפרק אין מעמידין. **ורבינו מאיר** מגמגם בדבר, **דנראה לו דאיירי הכא בסכין בן יומו.** ובפ' אין מעמידין (סימן לח) כתבתיו.

רא"ש עבודה זרה פרק ב סימן לח: שאלתי את **רבינו מאיר** על צנון שנחתך בסכין של עובד כוכבים שאין בן יומו, וזה לשון תשובתו: ועל הצנון שנחתך בסכין של עובד כוכבים **שאין בן יומו.** לא ידענא אם יש לדמותו לקורט של חלתית דאסרי ליה בפ"ב דעבודת כוכבים, ואפי' בסכין שאין בן יומו אגב חורפיה מחליא ליה, ומה שאסר **בספר התרומה** אפי' צנון וכרישין ובצלים, ודימה אותו לקורט של חלתית. **שמעתי גדולים שחולקין עליו** ואומרים דלא דמי לקורט של חלתית דהוא חריף ביותר ואין בעולם חריף כמותו, והוא בלזור"י, ומדלא נקט אלא הוא אלמא מידי אחרינא לא. דאי לא תימא הכי אלא אפי' כרישין ובצלים לנקטינהו, וכ"ש קורט של חלתית. והא דאמר בפרק כל הבשר (דף קיא ב) צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר אסור לאוכלו בכותח, ופרש"י בחד לישנא אפילו בסכין שקנחו היטב משמנונית שעליו, ה"מ בן יומו דחשיב כנותן טעם ראשון ולא כנ"ט בר נ"ט, אבל כשאין בן יומו ולאוסרו כקורט של חלתית לא. **ולבי נוטה אחר דבריהם.** ואף על פי שאני מורה כספר התרומה לאסור, אין לי למחות ביד הנוהגין היתר.

ב"י: וכתב **בספר התרומה** דאפילו אין הסכין בן יומו אסור. **והר"מ** התיר בין בצנון בין בשומין ובצלים אא"כ היה הסכין בן יומו וכו' עד איני מוחה ביד הנוהגים היתר. כל זה כתב **הרא"ש** בפרק אין מעמידין (ע"ז סי' לח).

ב"י: וסמ"ק (בהגהות סי' רי"ג) כתב פירש רבינו ברוך, דאפילו הסכין אינו בן יומו, ולפי זה משמע אפילו בלא שמנונית בעין וכו'. ועוד פירש רבינו ברוך דשומין ובצלים וכרישים יש להם דין צנון וחלתית, ומיהו רבינו יחיאל אומר אין לך אלא מה שאמרו חכמים דוקא צנון וחלתית.

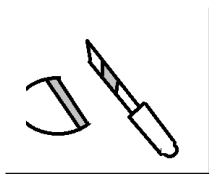
ש"ך ו: דה"ה לאינו בן יומו והוא מקונח. **סימן צו סעיף א:** ... ויש אומרים דהוא הדין לאינו בן יומו והוא הטעם דחורפיה דצנון מחליא ליה ומשוי

מקונח ... ליה לשבח, כמו קורט של חלתית לקמן סימן קי"ד ס"י, וכן דעת כל האחרונים, וכן נוהגין. ומשמע דאין חילוק בין בן יומו לאינו בן יומו ונהגין להחמיר בכל מילי כמו בן יומו, ודלא כמ"ש בס' אפי רברבי דף ס"ב ע"ב דבאינו בן יומו יש להקל בכדי נטילה. מיהו ודאי בשאר דברים שאינם חריפים דין סכין כשאר כלים שאם אינו בן יומו והוא נקי מותר, כדמשמע מכל הפוסקים ראשונים ואחרונים.

ז"צ ח: שם ו"יא דה"ה לאינו ב"י והוא מקונח וכו'. ולענין דינא כבר כתבנו לעיל כמה פעמים ומכללם סי' צט אות כח דכשסותם סברא א' להתיר ואח"ך כותב ו"יא לאסור, דעתו ז"ל דחושש לס' אחרונה, ואינו מתיר אלא דוקא בשעת הדחק או הפ"מ, אבל בהפסד מועט ואינו שעת הדחק חושש לס' זו ואפי' אינו ב"י והוא מקונח, ג"כ בעי כדי נטילה ...

והרב עובדיה זצ"ל חולק, וכתב בהליכות עולם ח"ז עמ' סד: כל מקום שכותב מרן הלכה בסתם להיתר, ואח"כ מביא י"א לחלק על הסתם, הלכה כסתם מרן, בין בהפסד מועט בין בהפסד מרובה, ולא הביא סברת החולקים אלא לכבוד בעלמא.

עמ' עב: קדרה שאינה בת יומא שהיא של בשר, ובישלו בה מאכלי גבינה, אפי' רוב התבשיל נעשה מתבלין ודברים חריפים, כיון שהיא אינה בת יומא, התבשיל מותר, בין בהפסד מועט בין בהפסד מרובה, וכדעת מרן (צו, א) שקבלנו הוראותיו.

אם בישל הצנון בחלב

שאלות:

1. חתך צנון בסכין בשרית ב"י ובישל אותו עם חלב בלי ליטול את הצנון, מה הדין? צריך 60 בחלב כנגד מה? מקום הסכין או הנטילת מקום?
2. מה דין הצנון?
3. מה הדין אם חתך הצנון עם סכין של גוי ב"י? מה דין הצנון?
4. מה הדין אם חתך הצנון דק דק.

ב"י: ומ"ש ואם עבר ובשלן בחלב צריך ששים לבטלם, ומיהו אין צריך ששים כדי כל הצנון רק ס' כדי הבלוע בו היינו כדי כל הסכין. גם זה מדברי **ספר התרומה** וכ"כ **התוספות** (שם) ו**סמ"ג** (לאוין קמ) ו**סמ"ק** (שם) ו**שערי דורא** (סי' סא).

סימן צו סעיף א: ... ואם לא נטל מהם כדי נטילת מקום וגם לא טעמם ובשלים בחלב, צריך ששים כנגד מה שנגע מהסכין בהם ...

פרי חדש ו: צריך ששים כנגד מה שנגע בו. היינו **כשהמקום שנגע בסכין הוא**

פחות מכדי נטילה, הא לאו הכי סגי בששים נגד הנטילה מקום שנאסר: וכ"כ **הש"ך ז**.

ש"ך ח: כנגד מה שנגע בסכין. היינו כשידוע בבירור עד כמה נגע, אבל מן הסתם דרך לחתוך בכל הסכין. וכ"פ **הז"צ יא**.

ז"צ יב: ואם אינו יודע כמה נגע כתבנו בסמוך דצריך לשער נגד כל הסכין, היינו דצריך ס' נגד כל הלהב דסכין חוץ מן הקתא, אע"פ שהקתא של ברזל לא משערין אלא כנגד ברזל דסכין שחותך בו. רש"ל פכ"ה סימן סב ט"ז סק"ד ח"ד חי' סק"ד.

✓ **האם הצנון עצמו מותר?**

ט"ז ה: מה שנגע מהסכין בו. ואף על גב דבבשר בחלב לכ"ע אמרינן חתיכה עצמה נ"י, היינו בחתיכה אסורה כגון חלב שנפל על הבשר, אבל הכא כולו היתר הוא קודם הבישול, ונראה לי פשוט דאם יש ס' א"צ להסיר הבצלים כיון שלא היה שם איסור עליהם ... אבל נחתכו הבצלים בסכין של איסור נעשו נבילה, ואף אם יש ס' צריך להסיר הבצלים ... זה נראה ברור ורבים אינם מדקדקים בזה.

ר.ע.איגר זה לרש"י שאל"ס מותר הכוונה שאפשר לסחוט האיסור מההיתר, אבל לרשב"א שמפרש שלו יצויר שאפשר לסחוט אבל מעשית ק"ל שא"א לסחוט משום שאין הגעלה באוכלים.

ז"צ טז: מיהו אם חתך צנון או בצלים בסכין של גוים ובשלו בדיעבד בס' כנגד מקום הנטילה, הבצלים אסורים משום דאפשר לסחוט אסור. ומ"מ אינו אסור אלא דוקא מקום הנטילה אבל השאר מותר. מנ"י כלל כ"ז סק"ח.

בסכין של איסור

ב"י: אבל מ"ש הטור דאם חתכו בסכין של גוים צריך ששים בקדרה כשיעור כל הירק, לטעמייהו אזלי דסבירא להו כרבינו תם דאמר דחתיכה עצמה נעשית נבלה אמרינן בכל האיסורין, ומשום הכי בחתכם בסכין של גוים מצרכינן ששים כנגד כל הירק, אבל לדברי ה"ר אפרים דלא אמרינן חתיכה עצמה נעשית

נבלה אלא בבשר בחלב אבל לא בשאר איסורין, בחתכם בסכין של גוים נמי מותר בששים לבטל טעם הסכין הבלוע בירק.

ט"ז ו: וה"ה לחתכם בסכין של עובד סימן צו סעיף א: ... וה"ה לחתכם בסכין של עובד כוכבים.

כוכבים. פירוש דמשערינן בסי' נגד מה שנגע בסכין, דשי"ע אזיל לטעמיה בסימן צ"ב דפסיק דלא אמרינן חתיכה עצמה נ"נ אלא בבשר בחלב. **אבל לדידן דקי"ל בכל האיסורין אמרינן חתיכה עצמה נ"נ, בעינן כאן ס' נגד כל מקום הנטילה בצנון.** והיינו אם חתך הצנון במקום אחד לחוד אבל אם חתכו דק דק נאסר כל הצנון, וע"כ צריך ס' נגד כולו, ובזה אין חילוק בין בשר בחלב ובין סכין של איסור, דבשניהם אם חתך במקום אחד די בכדי נטילה ואם חתכו דק דק נאסר כולו, אלא לענין בישול שמבשלים אח"כ יש חילוק, דבשל חלב לבשר צריך ששים נגד הנגיעה בסכין דהיינו הלהב כמ"ש לעיל בין שחתכו במקום אחד בין שחתכו דק דק, אבל בסכין של איסור וחתך דק דק צריך ס' נגד כל הצנון, ובחתך במקום אחד צריך ס' נגד מקום הנטילה לפי שכל מה שנאסר חשיב כנטילה, והשאר היתר גמור הוא ...

ז"צ יז: וה"ה אם חתכם בסכין של נכרים - פי' ומשערינן בסי' כנגד מה שנגע בסכין דוקא, דמרחן לשיטתיה אזיל דקי"ל דלא אמרינן חני"נ אלא בב"ב דוקא ולא בשאר איסורים. ט"ז סק"ו.

אם חתך הצנון דק דק

ב"י: וסמ"ג (לאוין קמ) כתב אף לפי דברי בעל התרומה במה דברים אמורים שחתכו ה**בצלים דק דק** כדרך שעושין לקדרה, אבל לא חתכו כי אם מצד אחד אף על פי שאין די בגריד לבי פיסקי, מכל מקום יחתוך מקומו בעומק ודיו.

ש"ך ט: צריך לשער ששים נגד כל הצנון. דכל חתיכה וחתיכה סימן צו סעיף א: ... הגה: ואם חתכן דק דק, צריך לשער ס' נגד כל הצנון...

נאסרה כדי נטילה. מיהו היינו דוקא כשהצנון קטן מהסכין, או שאין הסכין לפנינו שנוכל לשער בו, אבל כשהסכין קטן מהצנון והוא לפנינו פשיטא דאין צריך ששים אלא כנגד הסכין. מיהו בסכין של עובד כוכבים או של איסור, לדידן דקי"ל חני"נ בכל האיסורים א"כ כל חתיכה וחתיכה נ"נ כדי נטילה, א"כ כשחתכו דק דק צריך לשער נגד כל הצנון אף שהוא יותר מהסכין ודוק. מיהו ודאי היכא שבישלו צנון שלם שנחתך בסכין של עובד כוכבים או של איסור, כיון דאין אוסר יותר מכדי נטילה אם יש בתבשיל ס' נגד הנטילה שרי, וכן משמע מדברי הרב בת"ח שם ד"ב וכאן בהג"ה, והוא פשוט לדעתו ...

ז"צ יח: ואם חתכן דק דק צריך לשער ס' נגד כל הצנון וכו'. פי' דקאי גם לחתך צנון בסכין ש"ב, דכיון דחתכן דק דק לא ידענן עד היכן נגע על כן צריך ס' כנגד כל הצנון, והיינו דוקא שהצנון קטן מן הסכין או שאין הסכין לפנינו שנוכל לשער בו, אבל אם הסכין קטן מן הצנון והוא לפנינו א"כ ס' אלא כנגד

הסכין דוקא, ואפי' בסכין של איסור ג"כ דינא הכי לדידן דלית לן חני"נ בשאר איסורין. ב"ח אות ב ש"ך
סק"ט פר"ח סק"ח ככ"הג הגי"בי אות לד משי"ז סק"ו חכ"א כלל מט אות ג.
ז"צ יט : ואם היתה הסכין חדשה שחתך בה כזית בשר, אי"צ סי' אלא דוקא כגד הכזית. ב"ח שם.

והרמ"א החמיר לאוסר כל הצנון וכן החמיר בלא בן יומו

דרכי משה א : ובארוך כלל ל"ח (דין ב) הביא דברי הרשב"א, וכן נראה דעת הר"ן פרק כל הבשר.
בסימן צו א הרמ"א לא מתייחס לנטלפ. אבל בסימן צה הרמ"א פוסק כרבנו ברוך בספר התרומה.
דרכי משה א : עוד כתב כלל כ"ד (דין ו) ותבלין שדכו במדוך של בשר ואח"כ נתנוהו בחלב צריך לשער
נגד כל התבלין אפילו לא היה המדוך ב"י עכ"ל. ונ"ל טעמו דס"ל **דבדבר חריף אינו מועיל נ"ט בר נ"ט**
כמו שאינו מועיל בו נותן טעם לפגם כמו שיתבאר לקמן סימן קכ"ב (ד"מ אות א). ובתשובת הרשב"א
(ח"א סימן תמ"ט) משמע כדברי שכתב שם, במעשה שדכו ביצים עם תבלין במדוך חולבת שאינו ב"י
ושמו בתרנגולת ופסק דשרי, דמשום מעט תבלין שבו לא מיקרי דבר חריף וא"כ הוי נ"ט בר נ"ט ונותן
טעם לפגם עכ"ל, משמע הא אי הוי דבר חריף אסור, וכ"כ ב"י בסימן צ"ו בשם ספר התרומה (סי' ג).

סימן צה סעיף ב : הגה : ... וכל זה כשהמאכל אינו דבר חריף, אבל
אם היה דבר חריף, כגון שבשלו דברים חריפים בכלי של בשר,
אפילו אינו בן יומו, או שדכו תבלין במדוך של בשר, אם אכלו בחלב,
אוסר אפילו בדיעבד עד דאיכא סי' נגד הבשר הבלוע בהם (בארוך
כלל כ"ד וכן משמע בתשובת הרשב"א סימן תמ"ט ובי"י סי' צ"ו
בשם סה"ת והגהות ש"ד סי' ס"ב בשם מהר"ש ואגור בשם מרדכי).
ומכל מקום לא מקרי מאכל דבר חריף משום מעט תבלין שבו, בך
אם כולו הוא דבר חריף. ורובו ככולו (וע"ל סימן צ"ו).

סימן צו סעיף א : ... הגה : ... וי"א שאם חתך צנון בסכין של איסור,
כולו אסור. וכן אם חתכו בסכין של בשר, אסור כולו בחלב. וכן
נוהגין לכתחלה, אבל בדיעבד אין לאסור רק כדי נטילה ...

ש"ך י : וכן נוהגין לכתחלה. פי' בין בסכין
של בשר בין בסכין של עובד כוכבים נוהגין
לכתחלה לאסור כולו, והכי משמע בת"ח,

אבל בדיעבד שנתבשל בין בסכין של בשר בין בסכין של עובד כוכבים אי"צ לשער רק כדי נטילה.

כה"ח כז : וכן נוהגין לכתחלה אבל בדיעבד אין לאסור רק כדי נטילה. וזהו לפי החומרא שכתב בהגה,
אבל לפי פסק הש"ע אפי' לכתחלה סגי כדי נטילה, וכ"ה דעת כמה פו' כמ"ש לעיל או' לי וכ"ה מנהג
הספרדים כמ"ש זב"צ או' כ"א.

סימן צו סעיף א : ... הגה : ... וכל זה אם חתך הצנון עצמו, אבל אם
חתך הירק שעל הצנון, אין לחוש ...

פרי חדש ט : הירק שעל הצנון אין לחוש.
משמע דאפילו קליפה לא בעי. אבל

בתורת חטאת כלל ס"א דין ו' משמע דבעי קליפה. עוד כתב שם דזנבותיהן של שומין ובצלים לא הוו
חריפי אלא פורתא ובלעי כדי קליפה.

חכמת אדם כלל מט ה : ודוקא הצנון עצמו הוא חריף, אבל אם חתך הירק מן הצנון וכן זנבות השומים והבצלים, רצה לומר **השורשים שלהם** לא נקרא חריף, ואפילו לא נשאר מן הירק רק כרוחב קש של חיטים מותר הצנון (תורת חטאת).

אם יש ספק

הגהות שערי דורא סימן סא ה : העולם נהגו איסור בתמכא שקורין קריין ובשאר ארצות קורין לו מערערעטיין אם נחתך ראשו בסכין של גוים. אמנם כמה פעמים ניכר בו שנעקר כן מן הארץ במרא וחצינא ואז נוהגין בו היתר. ויראה שאם יש לתלות במרא וחצינא אף על פי שהוא ספק אין להחמיר, כי סברות והוכחות גדולות כתב מהר"ם דדוקא בקורט של חילתית אמרינן דחורפיה דידיה משויה לשבח ולא בשום דבר אחר חריף כלל. וכן **רבינו יחיאל** והרבה גדולים שוין להתיר. מהרא"י ז"ל.

ב"י : וכתב **בהגהות שערי דורא** (סי' סא ס"ק ה) בשם מהרא"י ...

סימן צו סעיף א : ... הגה : ... ואם יש ספק אם נחתך בסכין של איסור, אזלינן לקולא, לכן קונים הצנונות שיש בהן חתוכין לצד זנבותיהן, כי תלינן שנעשה במרא וחצינא. ובמקום שאין נמצא לקנות רק החתוכים בסכין, נוהגין לקנותו ולהתיר ע"י נטילת מקום.

ש"ך יב : ואם יש ספק כו'. הרב קיצר כאן קצת שבהגהת ש"ד והגהת או"ה לא התיר מהרא"י בספק אלא הקריין,

מטעם דהרבה פוסקים אינם אוסרים אלא בסכין בן יומו וכן יש פוסקים אינם אוסרים אלא בצנון ולא במידי אחרני, וא"כ בצנון היכא דידוע שהסכין היה ב"י אלא דמסופק אם חתך בו הצנון או לא, דאי הוי חתך ביה בודאי הוי אסור לכ"ע ספיקא לחומרא. וכ"כ **הפר"ח י**.

ז"צ כג : והגם שידוע שהסכין היה ב"י אלא שמסופק אם חתך בו הצנון אם לאו אפ"ה הצנון מותר, ודלא כש"ך סק"יב שאסר וכן הפר"ח סק"י ודעמיה, אלא העיקר כס' רמ"א ז"ל. כנ"הג הג"בי אות כו פת"ת סק"ב משם תולדות יצחק סי' יז.

ש"ך יג : כי תלינן כו'. דאף אם נחתכו בסכין מ"מ סתם כלי של עובד כוכבים אינו ב"י, ויש פוסקים מכשירין באינו ב"י.

ש"ך טו : ובמקום שאין נמצא כו'. אבל במקום שנמצא לקנות אחרים הוי כלכתחלה דאסור כולו.